

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 16 DECEMBRIE 1976¹

**Rewe-Zentralfinanz eG și Rewe-Zentral AG
împotriva Landwirtschaftskammer für das Saarland**

**(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de Bundesverwaltungsgericht)**

Cauza 33/76

În cauza 33/76,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE de către Bundesverwaltungsgericht (a VII-a cameră), pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

1) REWE-ZENTRALFINANZ eG, Köln

2) REWE-ZENTRALFINANZ eG, Köln

și

LANDWIRTSCHAFTSKAMMER FÜR DAS SAARLAND, Saarbrücken (Camera agricolă din Saar),

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 5, 9 și 13 alineatul (2) din Tratatul CEE,

CURTEA,

constituită din domnii H. Kutscher, președinte, A. M. Donner și P. Pescatore, președinți de cameră, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keefe, G. Bosco și A. Touffait, judecători,

avocat general: domnul J.-P. Warner

grefier: domnul A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Prin ordonanța din 23 ianuarie 1976, primită la grefa Curții la 6 aprilie 1976, Bundesverwaltungsgericht a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, trei întrebări preliminare referitoare la articolele 5, 9 și 13 alineatul (2) din Tratatul CEE;

2 aceste întrebări au fost adresate în cadrul unui litigiu cu privire la plata, în 1968, pentru importul de mere franceze de către reclamantele în revizuire, a taxelor de control fitosanitar, considerate ca echivalente cu drepturile vamale prin hotărârea Curții din 11 octombrie 1973 în cauza 39/73 (Recueil 1973, p. 1039);

¹ Limba de procedură: germana.

întrucât pârâta în revizuire a respins solicitările reclamantelor referitoare la anularea deciziilor de impozitare și rambursarea sumelor achitate (cu dobândă), motivând că acestea erau inadmisibile din cauza nerespectării termenelor prescrise la articolul 58 din *Verwaltungsgerichtsordnung* (Codul de procedură judiciară administrativă);

3 prin prima întrebare se solicită să se răspundă dacă, în cazul încălcării de către administrația națională a interdicției de a aplica taxe cu efect echivalent [articolele 5, 9 și 13 alineatul (2) din Tratatul CEE], justițiabilul din Comunitate are dreptul, conform dreptului comunitar, la anularea sau la retragerea actului administrativ și/sau la restituirea sumei plătite, chiar dacă, conform dreptului național procesual, actul administrativ a devenit inatacabil pentru nerespectarea termenelor;

prin a doua întrebare se solicită să se răspundă dacă situația este aceeași în cazul în care Curtea de Justiție a constatat deja încălcarea interdicției prevăzute de dreptul comunitar;

prin a treia întrebare se dorește să se afle, în cazul unui răspuns afirmativ cu privire la existența dreptului la restituire în dreptul comunitar, dacă acest drept de plată poate genera dobânzi și, în caz afirmativ, de la ce dată și la ce rată;

Cu privire la prima întrebare

4 Nici pârâta, nici instanța națională nu contestă faptul că taxele în litigiu au fost percepute ilegal;

cu toate acestea, este necesar să se precizeze că, deși efectul direct al articolului 13 alineatul (2) din Tratatul CEE nu a putut fi invocat decât de la 1 ianuarie 1970, sfârșitul perioadei tranzitorii, perceperea taxelor menționate era deja ilegală anterior acestei date, în temeiul articolului 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 159/66/CEE al Consiliului din 25 octombrie 1966 (JO nr. 192 din 27 octombrie 1966), care le elimina pentru fructe și legume de la 1 ianuarie 1967;

5 interdicția prevăzută la articolul 13 din tratat, precum și cea de la articolul 13 din Regulamentul nr. 159/66/CEE, au efect direct și le conferă justițiabililor drepturi pe care instanțele naționale sunt obligate să le protejeze;

astfel, prin aplicarea principiului cooperării enunțat la articolul 5 din tratat, instanțelor naționale le revine sarcina de a asigura protecția juridică ce derivă pentru justițiabili din efectul direct al dispozițiilor dreptului comunitar;

prin urmare, în lipsa unor reglementări comunitare în domeniu, ordinea juridică internă a fiecărui stat membru trebuie să desemneze instanțele competente și să stabilească condițiile procedurale ale acțiunilor în justiție, cu scopul de a asigura apărarea drepturilor conferite justițiabililor prin efectul direct al dreptului comunitar, dat fiind că aceste condiții nu pot fi mai puțin favorabile decât cele referitoare la acțiunile similare din dreptul procesual intern;

articolele 100 –102 și 235 din tratat permit, după caz, adoptarea măsurilor necesare pentru a remedia diferențele dintre actele cu putere de lege sau actele administrative în domeniu ale statelor membre, în cazul în care acestea pot denatura sau să împiedica funcționarea pieței comune;

în lipsa unor astfel de măsuri de armonizare, drepturile conferite de legislația comunitară trebuie să fie exercitate în fața instanțelor naționale conform condițiilor stabilite de normele naționale;

situația nu ar fi diferită decât în cazul în care aceste condiții și termene ar face imposibilă în practică exercitarea drepturilor pe care instanțele naționale au obligația să le protejeze;

acesta nu este cazul stabilirii unor termene rezonabile pentru introducerea acțiunii, sub sancțiunea decăderii;

într-adevăr stabilirea unor astfel de termene, în ceea ce privește acțiunile de natură fiscală, reprezintă aplicarea principiului fundamental al securității juridice, care protejează atât contribuabilul, cât și administrația în cauză;

6 prin urmare, este necesar să se răspundă la prima întrebare că, în stadiul actual al dreptului comunitar, nimic nu îl împiedică pe justițiabilul care atacă în fața unei instanțe naționale o decizie a unei autorități naționale pe motiv că este incompatibilă cu dreptul comunitar, să respecte termenele limită de acțiune prevăzute de dreptul național, întrucât condițiile procedurale ale acțiunii în justiție nu pot fi mai puțin favorabile decât cele referitoare la acțiuni similare din dreptul procesual intern;

Cu privire la a doua întrebare

7 soluția Curții cu privire la întrebarea referitoare la încălcarea tratatului nu afectează răspunsul dat pentru prima întrebare;

Cu privire la a treia întrebare

8 având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, a treia întrebare a rămas fără obiect;

Cu privire la cheltuielile de judecată

9 Întrucât cheltuielile efectuate de Guvernul Republicii Federale Germania, de Guvernul Republicii Italiene, de Guvernul Regatului Unit și de Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;

întrucât procedura are, în ceea ce privește părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de Bundesverwaltungsgericht prin ordonanța din 23 ianuarie 1976, hotărăște:

(1) În stadiul actual al dreptului comunitar, nimic nu îl împiedică pe justițiabilul care atacă în fața unei instanțe naționale o decizie a unei autorități naționale pe motiv că este incompatibilă cu dreptul comunitar, să respecte termenele limită de acțiune prevăzute de dreptul național, întrucât condițiile procedurale ale acțiunii în justiție nu pot fi mai puțin favorabile decât cele referitoare la acțiuni similare din dreptul procesual intern.

(2) Soluția Curții cu privire la întrebarea referitoare la încălcarea tratatului nu afectează răspunsul dat la prima întrebare.

	Kutscher	Donner	Pescatore	Mertens de Wilmars	
Sørensen	Mackenzie Stuart		O'Keefe	Bosco	Touffait

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, la 16 decembrie 1976.

Grefier
A. Van Houtte

Președinte
H. Kutscher